

6/9/02

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
CULTUUR, JEUGD EN AMBTENARENZAKEN,**

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 3 juli 2002 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering,

Gelet op het ministerieel besluit van 11 november 2001 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 02 mei 2002,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998:

Wegens zijn artistieke en historische waarde:

- als monument:

DUITSE MILITAIRE BEGRAAFPLAATS, gelegen te
Langemark-Poelkapelle (Langemark), Klerkenstraat ;

bekend ten kadaster:

Langemark-Poelkapelle, 1e afdeling, sectie A, perceelnummer 963K.

./..

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Artistieke waarde:

In zijn huidige vorm, en spijs en wijzigingen nog in 1984, beantwoordt de Duitse militaire begraafplaats te Langemark nog in grote mate aan de aanleg door de Deutsche *Kriegsgräberfürsorge* in 1930-1932, n.o.v. een zekere Tischler, met name: een ruim rechthoekig grasveld, dicht beplant met eikenbomen, deels omheind met een lage muur in rode Weserzandsteen, aan straatzijde doorbroken door een massief rood zandstenen portaal, verder een beukenhaag, beek en dubbele wilgenrij; voorkomen waarin de begraafplaats korte tijd na de ingebruikname door S. Scharfe met schitterende foto's werd gepubliceerd in het verzamelalbum *Deutschland Über alles. Ehrenmahle des Weltkrieges*. De rouwende bronzen beeldengroep van Emiel Krieger, de verspreide groepjes basalten kruisen, de eindeloze, later ingebrachte granieten zerkjes en bronzen platen met namen van gesneuvelden ogen geenszins heroïsch, maar vormen door hun strakke vormgeving, donker materiaalgebruik en ingetogen soberheid een stil, verwezen memoriaal.

Historische waarde:

De Duitse militaire begraafplaats te Langemark is één der slechts vier bewaard gebleven Duitse militaire begraafplaatsen uit de Eerste Wereldoorlog in Vlaanderen, met name in de Westhoek, naast deze van Diksmuide-Vladslo (samen met Käthe Kollwitz's *Treurend Ouderpaar* op 18 maart 1997 beschermd als monument), de andere te Hoogdele en te Menen. Ontstaan in oktober 1914 op de resten van een Britse militaire begraafplaats, zou de begraafplaats nog tijdens de oorlogsjaren uitgroeien tot een verzamelplaats voor -overwegend Duitse- gesneuvelden. Na de oorlog groeide de begraafplaats onder impuls van de *Deutsche Kriegsgräberfürsorge* uit tot een uitsluitend Duitse militaire erebegravingplaats, gekenmerkt door de aanwezigheid van ondermeer ruim 3.000 oorlogsvrijwilligers, overwegend studenten, in de herfst 1914 gevallen bij de vruchteloze bestorming van Langemark; reden waarom de begraafplaats in 1943 op aandringen van de bezetter 'gerangschikt' werd als landschap (besluit dat na W.O. II, in 1945 prompt werd ingetrokken).

Na 1952, ingevolge de beslissing van de Belgische en Duitse overheden om het aantal Duitse militaire begraafplaatsen uit W.O. I in Vlaanderen te reduceren tot vier, werd op de bestaande begraafplaats te Langemark ondermeer plaats geruimd voor een *Kamaradengraf* met stoffelijke resten van 25.000 niet-geïdentificeerde Duitse gesneuvelden.

Omwille van zijn ontstaansgeschiedenis temidden het front (getuige ondermeer de bewaarde Duitse bunkers), zijn verdere ontwikkeling tot erebegravingplaats na de oorlogsjaren, en de aanwezigheid van ruim 44.000 tijdens W.O. I gesneuvelde Duitse militairen -de toenmalige 'vijand'-, vormt deze begraafplaats aldus één der meest schrijnende en markante getuigen van de "Grote Oorlog".

./..

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 06-09-2002

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken,

Paul VAN GREMBERGEN